

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2005.
GODINU**

Sarajevo, maj 2006. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZORSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Nalazi i preporuke	4
1.1.	Sistem internih kontrola	4
1.2.	Nabavke	5
1.3.	Popis sredstava i izvora sredstava	6
2.	Korespodencija	6

Prilog: Tabela 1 «Izvršenje budžeta za period 01.01. - 31.12.2005. godine»

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Izborna komisija) za 2005. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Izborne komisije je odgovorno za finansijske izvještaje, za postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski osnov revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtjevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvještavanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Izborne komisije za 2005. godinu prikazuju u svim značajnim aspektima realno i istinito finansijsko stanje na dan 31.12.2005. godine.

Bez namjere daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja skrećemo pažnju na neblagovremeno dostavljanje Informacije o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, na obavezu dosljednosti u primjeni Zakona o javnim nabavkama kao i obavezu na sveobuhvatnost popisa sredstava i izvora sredstva (tačka 1.1., 1.2. i 1.3. Izvještaja).

II REVIZORSKI IZVJEŠTAJ

1. Nalazi i preporuke

1.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: Izborna komisija). Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Izborna komisija nije do sada preduzela aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama što je obaveza koja proizilazi iz odredbi Zakona o izvršenju budžeta.

Ured za reviziju podržava ovakav model uspostave sistema internih kontrola, te preporučujemo rukovodstvu Izborne komisije da nastavi započete aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji će se bazirati na datim smjernicama Ministarstva finansija i trezora BiH, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Izborne komisije.

• Kontrolno okruženje

Kontrolno okruženje je osnova sistema internih kontrola kojim se osigurava pozitivan ambijent u kom zaposleni provode različite aktivnosti i ostvaruju svoje obaveze u sistemu internih kontrola.

Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola i samim tim i kontrolnog okruženja vezana je za rukovodstvo Izborne komisije. Uspostavljanjem efikasnog i efektivnog sistema internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sistem obezbijediti (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od prevara, grešaka i eventualnih zloupotreba.

• Procjena rizika

Izborna komisija nije uspostavila jasne i nedvosmislene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nisu utvrđeni rizici u odnosu na pojedine aktivnosti. Prema tome, Izborna komisija nije u mogućnosti vršiti vrednovanje rizika sa stanovišta

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje Akcionog plana za jačanje sistema internih kontrola, a koju je imenovalo Vijeće ministara BiH Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

značajnosti procjene pojave rizika, procjenjivanje tolerancije za pojedine rizike i određivanje strategije za postupanje sa rizicima. Ovaj dio procjene rizika je ključni za preduzimanje mjera za sprečavanje rizika koji je sadržan u kontrolnim aktivnostima.

Utvdili smo da Izborna komisija nije u propisanom roku sačinila i uz godišnje izvještaje za 2005. godinu dostavila Ministarstvu finansija i trezora BiH Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama člana 18. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

Izborna komisija je naknadno, u toku revizije izradila i dostavila navedenu Informaciju.

Izborna komisija treba da definiše ciljeve poslovanja prema pojedinim područjima i aktivnostima koje nisu samo vezane za finansijski aspekt poslovanja. Na primjer, procjena rizika se može utvrditi za aktivnosti vezane za finansijsko poslovanje (budžet, nabavke, posebni programi, finansijsko izvještavanje i sl.), kao i za aktivnosti vezane za opšte poslovanje Izborne komisije.

Takođe, skrećemo pažnju rukovodstvu Izborne komisije da treba blagovremeno izraditi i uz godišnje izvještaje dostaviti Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama člana 18. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

1.2. Nabavke

Ured za reviziju je uvažio činjenicu da je 2005. godina bila prva godina primjene novog Zakona o javnim nabavkama kao i činjenicu da je javni sektor tokom 2005. godine bio uskraćen za podršku institucija čije je formiranje predviđeno tim Zakonom, međutim ispunjavajući svoj mandat ipak ističemo obavezu poštivanja normi Zakona o javnim nabavkama, te u namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, skrećemo vam pažnju na nedostatke u procesima nabavke koje smo zabilježili tokom obavljanja revizije.

Izborna komisija je u decembru 2005. godine provela, Zakonom o javnim nabavkama, propisane procedure izbora najpovoljnijeg dobavljača za isporuku softvera u iznosu od 8.994,50 KM i dva putnička vozila u iznosu od 70.058,37 KM iz sredstava odobrenih po Odluci Visokog predstavnika za BiH. Međutim, plaćanje za navedenu opremu je izvršeno po profakturama od 30.12.2005. godine, prije zaključenja ugovora o isporuci koji su zaključeni 16.01.2006. godine za softver i 06.01.2006. godine za putničke automobile. Isporuka navedene opreme izvršena je 30.01.2006. godine (softver) i 29.03.2006. godine (putnički automobili). Obrazloženo nam je od odgovornih osoba u Izornoj komisiji da su ovako postupili iz razloga što nisu mogli čekati istek propisanog žalbenog roka od 15 dana iz bojazni da neće moći izvršiti plaćanje u januaru 2006. godine, obzirom da su odobrena sredstva za te namjene, prema Odluci Visokog predstavnika trebali utrošiti u toku 2005. godine.

Bez obzira na naprijed navedeno obrazloženje revizija je mišljenja da se u Izornoj komisiji trebaju dosljedno pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama, kao i da se plaćanja prema dobavljačima moraju izvršiti na osnovu dokumentacije iz koje se nedvosmisleno može utvrditi da je obaveza i stvarno nastala.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da u sličnim situacijama blagovremeno pokrene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača te da usvoji takve procedure za stvaranje materijalnih obaveza koje omogućavaju predhodnu kontrolu i posebna odobrenja za zaključenje ugovora sa dobavljačima, kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

1.3. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da je Izborna komisija izvršila nepotpun popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis stalnih sredstava u pripremi. Naime, utvrđeno je da popisna komisija za popis materijalnih i nematerijalnih sredstava, nije izvršila popis stalnih sredstava u pripremi u iznosu od 80.997,41 KM, a koja se odnose na uplaćene avanse za dva putnička automobila, TV aparat i softver.

Pored toga što predstavlja obavezu, potpun i u skladu sa propisima³ proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Ured za reviziju skreće pažnju na ovaj propust i preporučuje rukovodstvu da je potrebno posveti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja popisa, te da se popisne aktivnosti obave kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

2. Korespodencija

Izornoj komisiji je uručen nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Izborna komisija nije dostavila svoje komentare na nalaze sadržane u Izvještaju.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

³ Međunarodni računovodstveni standardi; Uputstvo Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika – institucija BiH na dan 31.12.2004. godine